

ANG

Bayan

Pahayagan ng Partido Komunista ng Pilipinas
Pinapatnubayan ng Marxismo-Leninismo-Maoismo

Taon XXXVI Blg. 10
Mayo 21, 2005
www.philippinerevolution.org

Editorial

Tama na ang pagtitiis!

Sa apat na taong panunungkulan ng rehimeng US-Arroyo, mabilis na dumausdos ang kabuhayan ng mamamayan at lalo pang lumubog sa krisis ang pambansang ekonomya. Patung-patung na at patuloy pang dumarami ang mga dahilan kung bakit kailangang patalsikin ng mamamayang Pilipino ang rehimeng US-Arroyo.

Hungkag at walang silbi ang mga buladas ni Arroyo kaugnay ng paglago diumano ng *gross domestic product* (GDP o lokal na produksyon) nang 6.1% noong nakaraang taon. Pampaganda lamang kundi man tusong panlilinlang ang mga estadistikang

buwan-buwang sinasalamangka ng rehimen.

Nananatiling pangunahing bahagi ng ekonomya ang pagmamamupakturang nakasalalay sa importasyon na nakatuon sa eksport. Ngunit ito'y malaon na itong kumikitid at ngayon ay lalupang bumabagsak. Ang matumal na paglago ng ekonomya ng US na pangunahing pamilihan ng mga eksport ng bansa at ang sobrang suplay ng mga kalakal na iniluluwas ng Pilipinas ang humihila pababa sa lokal na produksyon ng manupaktura at nagpapatamlay sa pangkalahatang sektor ng industriya. Ni-

tong Marso lamang, mula sa gawagawang matayog na paglago ay bumagsak nang 22.5% ang produksyon para sa makinarya at kagamitan, hilaw na materyales at iba pang produktong pang-eksport.

Nakadepende sa layunin ng rehimen ang pagtaas at pagbaba ng pagtaya nito sa paglago ng produksyong agrikultural. Noong nakaraang taon, upang pagandahin ang estadistika, pinalaki nito ang produksyong agrikultural, kabilang ang produksyon ng palay. Nitong nakaraang buwan naman, arbitrar- yo nitong idineklarang kapos ang produksyon ng palay kahit hindi pa tapos ang anihan. Nais naman palabasin ng rehimen ngayon na bagsak ang produksyong agrikultural upang bigyang-daan ang panibagong bugso ng importasyon at ismagling ng bigas na hawak ng Malakanyang.

Mga tampok sa isyung ito...

Reyd sa Agusan del Sur

PAHINA 3

Matinding militarisasyon sa Surigao at Quezon

PAHINA 6

Mga pagsulong sa Northeastern Luzon

PAHINA 8

Pilit ding pinalaki ng rehimen ang tantos ng paglago sa pamamagitan ng manipulasiyon ng datos hinggil sa sektor ng serbisyo. Pangunahin sa kinikwenta ang bilyun-bilyong kita ng mga kumpanyang pangtelekomunisyon na nagmumula sa sobrang pagpepresyo ng kanilang mga serbisyo.

Gayunpaman, inaamin mismo ng rehimen na ang “paglago” ng ekonomya ay dulot ng paglaki ng konsumong ibinunsod ng malakihang paggastos noong nakaraang eleksyon at ng bilyun-bilyong remitans ng *overseas contract workers* (OCW).

Anu't anupaman, hindi maitatago ng rehimen ang papalaking bilang ng mamamayang naghihikahos at ang mga estadistikang sumasalamín nito. Sa ilalim ni Arroyo naitala ang pinakamataas na tantos ng disempleyo, ang pinakamataas na presyo ng mga bilingin at serbisyo, pinakamababang halaga ng piso kumpara sa dolyar at pinakamataas na bilang ng mamamayang naghihikahos.

Ayon sa mga independyenteng sarbey, naitala sa unang tatlong buwan ng 2005 ang pinakamataas na bilang ng mga Pilipinong nagugutom sa loob ng 20 taon. Tinatayang aabot sa 15.5% o mahigit 12 milyong Pilipino ang nabubuhay sa isang dolyar o ₱55 kada araw. Gayundin, 47.5% o mahigit 37 milyong mamamayan ang nabubuhay sa wala pa sa dalawang dolyar kada

Aytem*	2001	2005
Batayang sahod (NCR)	₱250	₱250
Tunay na halaga (NCR)	₱239	₱233
Arawang pangangailangan (NCR)	₱463	₱712
Implasyon (%)	2.9	8.5
Disempleyo(%)	9.8	11.3

araw.

Gayundin, kahit sa mga pinaliit at minanipulang estadistika ng rehimen, aabot nang halos isang milyon ang nadaragdag sa mga walang trabaho bawat taon. Mahigit limang milyong manggagawang Pilipino naman ang walang sapat na trabaho. Wala pa rito ang mga walang trabaho na itinago sa 11 milyong kinategoryang “*self-employed*”. Kabilang dito ang mga manininda sa bangketa at iba pang walang regular na hanapbuhay. Tinanggal na rin dito ang milyun-milyong inalis sa bilang ng mga manggagawa dahil hindi na umano sila naghahanap ng trabaho at ang aabot sa 10 milyong manggagawa at propesyunal na nangibangbansa.

Sa ilalim ni Arroyo, wala ni isang sentimo ang itinaas sa sahod. Kahit kakarampot, tumaas ang sahod sa abereyds na ₱20 bawat taon mula 1996. Mula 2001, nakapako sa ₱250 ang sahod gayong aabot na sa ₱712 ang kinakailangan ng anim-kataong pamilya upang mabuhay nang disente sa NCR.

Mula 2001, bumagsak pa nang ₱6 ang tunay na halaga ng sahod dala ng pagtaas ng mga presyo ng mga batayang serbisyo at produkto, pangunahin na ng mga produktong petrolyo. Ni-

tong huling dalawang taon lamang, tumaas nang abereyds na ₱6 kada taon ang presyo ng mga pangu-nahing produktong petrolyo. Napakatarik ng itinaas kung ikukumpara sa abereyds na ₱1.70 kada taon na pagtaas ng naturang mga produkto mula 1999 hanggang 2001.

Walang anumang pagmamalasakit sa kalagayan ng mamamayan ang rehimeng US-Arroyo. Lantaran pa ngang kinukutya ni Arroyo ang kanilang mga protesta at pagkilos sa pagmamayabang na walang anumang kudeta, pag-aaklas o protesta ang makapagpapatalsik sa kanya sa poder o makapi-

 <p>Taon XXXVI Blg. 10 Mayo 21, 2005</p> <p>Ang <i>Ang Bayan</i> ay inilalabas sa wikang Pilipino, Bisaya, Iloko, Hiligaynon, Waray at Ingles.</p> <p>Maaari itong i-download mula sa Philippine Revolution Web Central na matatagpuan sa: www.philippinerevolution.org</p> <p>Tumatanggap ang <i>Ang Bayan</i> ng mga kontribusyon sa anyo ng mga artikulo at balita. Hinihikayat din ang mga mambabasa na magpaabot ng mga puna at rekomendasyon sa ikau-unlad ng ating pahayagan. Maaabot kami sa pamamagitan ng email sa: angbayan@yahoo.com</p>	
Nilalaman	
Editorial	1
Reyd sa Agusan del Sur	3
Militar ang nagpapatay kay Arcillas	3
Pulong pang-CARHRIHL, inilunsad	4
Palparan: Bumubuga ng bala	4
Tatak-Palparan ang gera sa Samar	5
Militarisasyon sa Surigao at Quezon	6
Ulat Koresponsal mula sa NEL	
Mga paglabag sa karapatang-taon	7
Mga pagsulong ng BHB sa Cagayan	8
Quedancor	9
Ambus sa Isabela	9
Balita	10
<p>Ang <i>Ang Bayan</i> ay inilalathala dalawang beses bawat buwan ng Komite Sentral ng Partido Komunista ng Pilipinas</p>	

Sundan sa “Editorial...,” pahina 3

Apat na riple, nasamsam sa Agusan del Sur

Apat na garan at iba't ibang gamit-militar ang nasamsam nang salakayin ng mga Pulang mandirigma sa ilalim ng Julito Tiro Command ng Bagong Hukbong Bayan ang detatsment ng CAFGU sa Sityo Sitin Minbalayong, Binicalan, San Luis, Agusan del Sur noong umaga ng Mayo 15. Isang sundalo rin ng 29th IB ang napatay sa reyd.

Ayon sa pahayag ni Ka Cesar Renerio, tagapagsalita ng NDF-North Central Mindanao, bandang 6:30 ng umaga nang ilunsad ang reyd, matapos makatanggap ng impormasyon ang BHB mula sa masa sa lugar. Tumalon sa bangin at kumaripas ng takbo ang mga elemento ng CAFGU at iniwan ang kanilang mga armas at gamit-militar nang magsimula ang putukan. Tumagal ang labanan nang 43 minuto.

Ang matagumpay na reyd ay isang paraan ng pagparusa sa 29th IB sa panlilinlang, pananakot at pamimilit nito sa mamamayang lumad ng San na sumapi sa CAFGU o umanib sa Philippine Army. **AB**

Militar ang pumatay kay Mayor Arcillas

WALANG iba kundi ang mga espesyal na galamay ng AFP ang utak sa pagpaslang kay Mayor Leon Arcillas ng Sta. Rosa City, Laguna, ayon kay Tirso "Ka Bart" Alcantara, tagapagsalita ng Melito Glor Command (MGC) ng BHB sa Southern Tagalog. Pinabulaanan ni Ka Bart ang akusasyon ng AFP na ang BHB sa rehiyon ang bumaril sa meyor noong Mayo 10.

Ang pagpaslang kay Arcillas ay "isang kalkuladong operasyon" ng Intelligence Service of the Armed Forces of the Philippines-Internal Security Group (ISAFP-ISG) "upang gatungan ang marahas na pag-atake sa ligal na demokratikong kilusan" sa rehiyon at "tahasang isangkot ang mga ito sa inimbentong teroristang mga aktibidad."

Sangkot din sa pagpatay kay Arcillas ang magkakapatid na Raul at Romeo Aala, mga lokal na upisyal ng Sta. Rosa. Ang magkakapatid ay mga espesyal na espiya ng ISAFP at kahati ni Arcillas sa pangungurakot sa Sta. Rosa. Tumatabo sila ng milyun-milyon mula sa suhol ng mga kapitalista. Ngayong wala na si Arcillas, masosolo na ng magkakapatid ang burukratikong kurakot.

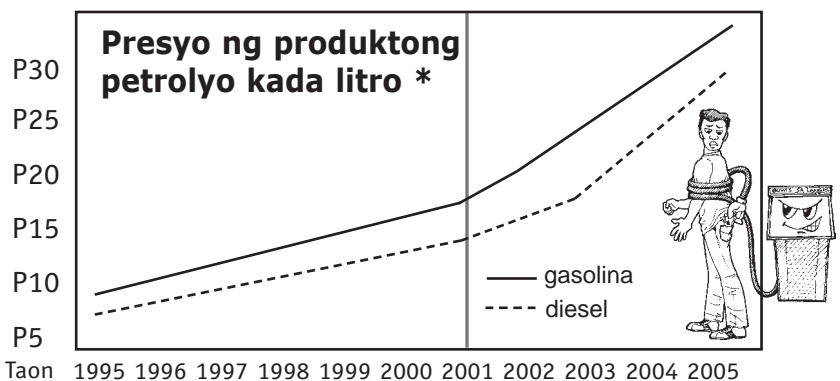
Kilalang kontra-mamamayan si Arcillas at makailang beses na itong nakabangga ng demokratikong kilusan. Pilit na pinalalabas ng militar na BHB ang nagsagawa ng pagpatay bilang ganti sa pagpaslang noong 2004 sa lider masang si Mely Carvajal (na pinalalabas nilang si Arcillas ang nagpapatay). **AB**

"Editorial..." mula sa pahina 2

pagigil sa pagpapatupad ng mga kontra-mamamayang pakana ng kanyang rehimen.

Magtiis kayo, aniya, habang nagpipista sa kinurakot na yaman ang kanyang pamilya at mga kroni. Dagdag na pagtitiis pa, habang nagpapakasasa ang mga dambuhalang kumpanya sa hinuthot na kita mula sa mga pinaghirapang sahod at sweldo ng mga manggagawa at kawani.

Sa harap ng labis na pagdurusa ng mamamayang Pilipino sa ilalim ng papet, anti-mamamayan, bulok at pasistang rehimen ng Arroyo, lumilina nang lumilina ang mga dahilan kung bakit kailangang ibagsak ito sa poder. Hinihingi ng sitwasyon na ang mga lansangan ay itransporma sa isang larangan ng labanan sa pagitan ng rehimen nangungunyapit sa poder at ng mamamayang sumisigaw ng

Taon 1995 1996 1997 1998 1999 2000 2001 2002 2003 2004 2005
Taong 2001 nagsimula ang pinakamatatarik na pagtaas ng mga presyo ng produktong petrolyo. Pinakamatindi ito sa nakaraang dalawang buwan.

mga pagbabago.

Lumilina din nang lumilina ang pangangailangan para sa rebolusyonaryong pagbabago. Sa katuus-tuusan, ang pagpapabagsak sa rehi-

meng Arroyo ay isa lamang sa mga hakbangin sa kabuuang pagsisikap na wakasan ang mapang-api at mapagsamantalang sistemang malakolonyal at malapyudal. **AB**

Mga porum hinggil sa CARHRIHL, inilunsad sa Albay at Capiz

Naglunsad ng mga porum hinggil sa Comprehensive Agreement on Respect for Human Rights and International Humanitarian Law (CARHRIHL) sa mga probinsya ng Albay at Capiz nitong Mayo at Marso. Ang porum, na inisponsor kapwa ng mga gubyernong panlalawigan ng Albay at Capiz at ilang organisasyon ng mamamayan at mga grupong nagtataguyod sa karapatang-tao, ay dinaluhan ng mga upisyal at empleyado ng lokal na gubyerno, mga abugado ng gubyerno at pribadong abugado, mga aktibistang nagtataguyod sa karapatang-tao, mga biktima ng karahasang militar at kanilang mga kamaag-anak, mga myembro ng mga organisasyon ng mamamayan at mga kagawad ng lokal na masmidya.

Sa porum sa Albay na inilunsad nitong Mayo 6 at pinangunahan ng mga nominado ng NDFP sa Joint Secretariat (NDFP-JS), ipinahayag ni Fernando Gonzales, gobernador ng probinsya, ang kanyang pag-asa na tupdin kapwa ng NDFP at GRP ang mga probisyon ng CARHRIHL para sa kapakanan ng mamamayan. Sinabi rin niya na ang karapatang-tao ay dapat sumaklaw di lamang sa mga sibil at pampulitikang karapatan kundi sa mga karapatang pang-ekonomya, panlipunan at pangkultura.

Pormal ding inimbata ng gubyernong panlalawigan ng kalapit na probinsya ng Sorsogon ang JS-NDFP para maglunsad rin ng porum sa kanilang lalawigan.

Sa porum sa Capiz, na inilunsad noong Marso 9, nagpahayag ng pag-asa si Victor Tanco, bise gobernador ng probinsya, na mababatid ng mas maraming mamamayan ang kanilang mga karapatang nakasaad sa CARHRIHL. Ang porum sa Capiz ay inisponsor din ng Committee on Justice and Human Rights ng probinsya at pinangunahan kapwa ng mga kinatawan ng NDFP at GRP sa Joint Secretariat.

Ang Joint Secretariat ang istap na tumatanggap ng mga reklamo hinggil sa mga paglabag sa karapatang-tao sa ngalan ng NDFP-GRP Joint Monitoring Committee (JMC) na nangangasiwa sa implementasyon ng CARHRIHL. Binubuo ang JMC ng tatlong kinatawan mula sa NDFP at tatlo ring kinatawan mula sa GRP. Mula nang maitatag ang JMC noong Hunyo 4, 2004, nakapaglunsad na ang JS-NDFP ng 19 na pagsasanay at porum kasama ang mga organisasyong sektoral, pambansa at rehiyunal at sa mga rehiyon ng Ilocos, Cordillera, Central Luzon, Southern Tagalog, Bicol, Central Visayas, Western Visayas, Northern Mindanao at Southern Mindanao. **AB**

Palparan: Bumubuga ng bala

Sa pangungunyapit nito sa poder, lalong walang kaabug-abog ang rehimeng US-Arroyo sa paggamit ng pasismo ng estado upang busalan ang mamamayan at supilin ang kanilang mga paglaban.

Malinaw na malinaw itong makikita sa kontra-rebolusyonaryong digma sa Eastern Visayas na pinamumunuan ni Maj. Gen. Jovito Palparan, Berdugo ng Mindoro at ngayo'y pasistang hari ng Samar at Leyte. Si Palparan, na ilang beses na pinarangalan at sinabitan ng medalya ni Gloria Arroyo, ang kasalukuyang pinakabrutal na pasistang halimaw ng reaksyunaryong rehimen.

Ang mga pasistang tropa ng Philippine Army sa Samar at Leyte ay animo'y mga asong ulol na pinakawalan ni Palparan. Kabi-kabila at sunud-sunod ang mga kaso ng pamamaslang, pagdukot, pagkawala ng mga "pinaghihinalaan," panggagahasa, pambobomba at pwersahang pagpapalikas ng mga komunidad.

Maging ang bunganga ng pasistang ito ay bumubuga ng bala. Sa kanyang mga deklarasyon, walang kaabug-abog si Palparan sa pagpapahayag ng kanyang mga pasistang balakin at pagbabalewala sa mga alituntunin sa digma

at mga karapatang-tao.

Sa isinagawang interbyu sa kanya ni Jasmine Bonifacio o "Bantay Jasmin" ng Radyo Diwa-Tacloban noong Abril 29, ipinagmalaki nang husto ni Palparan ang kanyang mga pasistang krimen. Tahasan niyang ineendorso ang mga pagpaslang sa mga aktibistang magsasaka. Buong kabulastugang ipinagdiriwang niya ang mga pam-bobomba at ang pwersahang pagpapalikas ng mga komunidad.

Tinanong ni Bantay Jasmin si Palparan tungkol sa isang pulong sa Tacloban City kung saan idineklara niyang isang aktibistang magsasaka sa mga baryong malakas ang Bagong Hukbong Bayan ang kanyang dudukutin bawat buwan.

Doo'y sinabi ni Palparan na ang mga dudukuting magsasaka ay tuluyang papatayin kung ang mga upisyal at residente ng baryo ay magpoprotesta dahil ito raw ay patunay na sila ay organisado ng BHB.

Sa panayam kay Palparan, sinambit pa niya na: "Pasensya na kayo sa paisa-isang kinukuha at ninunyuutralisa natin sa mga baryo. Kailangan nating gawin iyon dahil kung hindi natin aalisin ang paisa-isang bulok na mansanas ay mabubulok ang lahat."

Nang tanungin siya tungkol sa sunud-sunod na kaso ng mga nawawalang magsasaka sa Catbalogan, Northern Samar, buong pagmamalaking sinabi ni Palparan na: "... yung masasamang tao na nawawala, mabuti naman na mawala sila. Sila ang mga bulok na itlog. Gumagawa sila ng kagaguhan. Sila ang pumapatay sa mga tao. Kung wala tayong gagawin, patuloy lang silang gagawa ng masama. Ngayon, kinuha ang mga ito, tinanong-tanong, galit kayo."

Hiningi ni Bantay Jasmin ang

kanyang reaksiyon tungkol sa kanyang bansag bilang "Berdugo ng Mindoro" nang siya ay nakatalaga roon noong 2001-2004. Ayon kay Palparan: "Kung tinatawag akong berdugo, berdugo na nga. Hindi ko itatanggi pero hindi ko rin aaminin.

Habang lalo niyo itong pinag-uusapan, lalo akong nabibigyan ng inspirasyon."

Wala ring itinago si Palparan tungkol sa responsibilidad ng Armed Forces of the Philippines sa *sundan sa "Palparan..." pahina 6*

Tatak-Palparan ang brutal na gera sa Samar

Dalawang lider ng mga progresibong organisasyon ang pinaslang at disa pa ang malubhang nasugatan sa Eastern Visayas nitong unang dalawang linggo ng Mayo.

Noong gabi ng Mayo 12, pinagbabaril si Rev. Peter Edison Lapuz at lider-magsasakang si Alfredo Malinao. Si Lapuz, 39, ay *regional coordinator* ng Katungod-Sinirangan Bisayas (Katungod-SB) at pastor ng North Eastern Leyte Conference of the United Church of Christ in the Philippines (UCCP). Si Malinao naman ay pinuno ng Kahugpong sa mga Mag-uuma sa San Isidro (KAMAS) at dating konsehal ng barangay.

Magkasama sina Lapuz at Malinao nang pagbabarilin sila sa tapat ng bahay ni Lapuz sa Sityo Motor, Barangay Crossing, San Isidro, Leyte.

Noon namang Mayo 8, pinagbabaril si Leo Bagares, 42, pangalawang tagapangulo ng Bayan Muna sa Eastern Visayas sa labas ng kanyang bahay sa Barangay Sulangan, Guiuan, Eastern Samar. Nakaligtas siya sa kamatayan bagamat nagtamo ng mga tama ng bala sa dibdib, mga binti at tiyan.

Mula noong Marso ay umaabot na sa lima ang bilang ng mga progresibong lider sa rehiyon na naging target ng pamamaslang. Dalawa ang napatay habang nakaligtas sa pamamaslang ang tatlo.

Samantala, ayon sa Samahan han Gudti nga Parag-uma, bumibilang na sa halos 1,000 katao ang nagbakwit patungong poblasyon ng Calbiga mula sa mga bulubunduking baryo ng Caamlongan, Lubang, Guinbanga, Binanggagan, Hindang, Hibasan, Pinangcalan at Tono.

Walang lubay ang mga operasyong militar sa mga lugar na ito kung kaya't napupwersang lumikas ang mamamayan. Itinutuon ng AFP ang terorismo nito sa mamamayan matapos itong makaranas ng mga pinsala sa armadong opensiba ng BHB sa Caamlongan, Calbiga kung saan anim na tropa ng AFP ang napatay.

Ayon sa Katungod-SB, nakapagtala na sila ng 98 kaso ng paglabag sa karapatang-tao at anim na insidente ng bigong pamamaslang mula nang manungkulan si Palparan sa rehiyon nitong Pebrero. Kaugnay nito, pormal na sinampahan ng reklamo sa rehiyunal na upisina ng Commission on Human Rights (CHR) ang mga tropa ng 62nd IB sa ilalim ni Col. Roy Lanuzo dahil sa mga karahasang militar na nagbubunsod ng malawakang pamamakwit ngayon sa Calbiga, Northern Samar.

AB

mula sa "Palparan...", pahina 5

pagbubuo ng mga grupong *vigilante*, partikular ang kanyang responsibilidad sa pagbubuo ng Alsa Masa sa Mindoro. Sabi ni Palparan: "Nabuo yung Alsa Masa sa Mindoro nang dumating ako. Kumikilos ang mga ito sa alanganing oras. May

sarili silang pagkilos. Hindi na kami makapahinga kung pati lahat ng pagkilos nila ay susubaybayan namin. Nakatutulong naman sila sa paglaban sa NPA. Gayundin ang mga katulad ng RHB."

Sagad sa buto ang pagiging pasista ni Palparan. Nang hingin ang

kanyang reaksiyon kung bakit malakas ang rebolusyonaryong kilusan sa Samar, ipinakita ni Palparan ang kanyang sukdulang pangungutya sa masa: "Dahil tamad ang mga tao rito at ayaw magtrabaho para pahasayin ang kabuhasan nila." AB

Tumitinding militarisasyon sa Surigao del Sur at Quezon

Libu-libong mga bata ang biktima ngayon ng matinding militarisasyon sa Surigao del Sur. Kabilang sila sa dumaranas ng matinding pagdurusa bunsod ng pwersahang pagpapalipas sa mga komunidad at pagboblokeyo sa pagkain, gamot at iba pang kagamitan.

Mahigit 4,000 katao ang napwersang magbakwit sa iba't ibang mga baryo sa Andap Valley, Surigao del Sur, matapos puntiryahin ng pambobomba ng militar ang mga lugar na ito mula pa Abril 28 hanggang Mayo 17. Bahagi ng Andap Valley ang mga bayan ng Lianga, Marihatag, San Miguel at San Agustin.

Nagsimula ang maramihang paglikas matapos iutos ni Maj. Gen. Samuel Bagasin, hepe ng 4th ID, na paigtingin ang mga operasyong militar laban sa Bagong Hukbong Bayan (BHB) sa Northeastern Mindanao.

Pinatindi ng AFP ang mga operasyong militar rito matapos sila dumanas ng pagkatalo sa mga naganap ang mga sagupaang sa pagitan nila at ng BHB sa Buhisan at Hanipan sa San Agustin at Kauswagan, Marihatag. Maraming sundalo, kabilang dalawang upisyal ng AFP, ang napatay sa mga sagupaang ito.

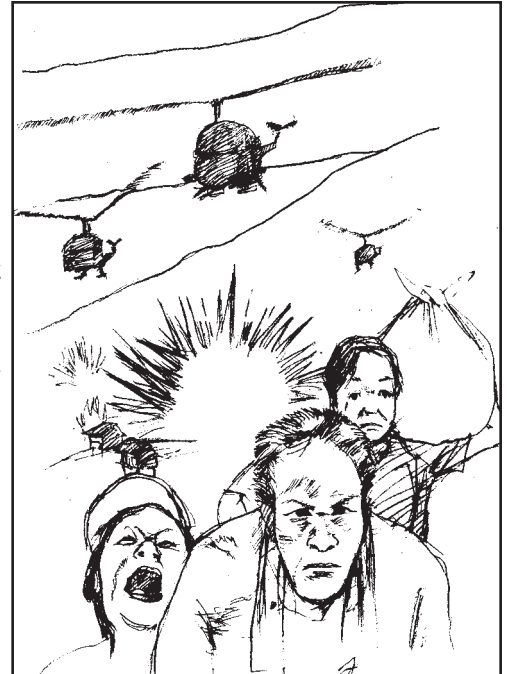
Pinugpog ng mga operasyong militar ang Montenegreen, Marihatag; Yadawan, Magkahunao at Kabuhian ng Barangay Buhisan sa San Agustin; mga purok ng Laganan at Caras-an sa Barangay Tago; mga purok Han-ayan, Mambog at Manluy-a sa Barangay Diatagan, Lianga; at Mat-i, Cagwait.

Bilang ganti, brutal at walang pakundangan ang pang-aatake ng militar sa mamamayan. Sa hungkag na pagdadahilang nakikinabang ang BHB sa rekursong pumasok sa mga baryo ng Lianga, ipinataw ng militar dito ang blokeyo sa pagkain at iba pang pangangailangan katulad ng mga gamot.

Laganap ang panununog ng mga bahay at maging ng mga ani ng magsasaka. Marami sa mga residente ang arbitraryong dinadampot, iniinteroga at sinasaktan. Halimbawa na rito ang pambubugbog ng mga sundalo sa ilang residente at ang iniulat na panggagahasa sa isang batang babae.

Kabilang sa mga partikular na kaso ng paglabag sa karapatangtao ang sumusunod:

*Pagdukot sa walong magsasaka. Apat sa mga dinukot ay mga taga-Buhisan. Ayon sa mga nakasaksi, ang apat ay sapilitang pinaggiya sa paghahanap ng diu-

mano'y pagawaan ng mga bomba ng BHB. Magpahanggang ngayon ay hindi pa nakauwi ang apat at nababahala na ang mga kamag-anak nila. Kasabay ng pagkawala ng apat, iniulat ng militar noong Mayo 8 na nakapatay sila ng apat na mga kasapi diumano ng BHB. Hanggang sa ngayon ay tumatanggi ang militar na ilabas ang mga pangalan ng diumano'y mga Pulang mandirigma o ipakita man lamang sa mga kamag-anak ang mga bangkay ng mga pinaslang.

* Pagpaslang kay Jessie Bacasmas, isang magsasaka mula sa Barangay Kilometro 9. Binaril si Bacasmas habang sumasakay sa isang trak na naglilipat ng mga

Sundan sa "Militarisasyon...", pahina 7

mula sa pahina 6

bakwit.

* Pagtortur kay Junrey Cata, 18 taong gulang na magsasakang taga-Magkahunao, San Agustin. Inakusahan ng militar si Cata na may kaugnayan sa BHB at pinahirapan habang iniinteroga kaugnay sa kinaroroonan ng mga Pulang mandirigma.

Kasabay nito, matindi rin ang militarisasyon sa Southern Luzon. Magkaibang yunit ng militar ang halos magkasabay na naghahasik ng karahasan dito. Noong Mayo 9, iligal na dinitine ng 76th IB ang isang tim ng mga tagapagtanggol ng karapatang- tao sa munisipyo ng Tagkawayan, Quezon. Tumungo roon ang mga aktibista sa pamumuno ng KARAPATAN-ST upang pigilin ang mga paglabag ng naturang yunit militar sa mga karapatang- tao ng mamamayan sa hangganan ng Quezon at Bicol. Ilang buwan nang nag-ooperasyon ang militar sa mga baryo rito. Nitong Mayo, pinakilos ng militar ang lahat ng kanilang mga tauhan at apat na *helicopter gunships*.

Noong Mayo 11, hinaras ng mga tropa rin ng 76th IB ang isang grupo ng mga bakwit na sumukob sa isang simbahan sa Lopez, Quezon. Kasama sa simbahan ang ilang kasapi ng KARAPATAN-ST na nagbunyag sa naturang pananakot. Lumikas ang mga nagsibakwit mula sa kanilang mga tahanan sa Sityo Villaminda, Barangay Sto. Nino, Lopez dulot ng matinding militarisasyon dito. Kasabay nito, anim katao mula sa katabing sityo ang nawawala. Tumindi ang militarisasyon dito matapos matagumpay na nagapi ng BHB ang mga nag-ooperasyong militar sa Villaminda noong Abril 24. AB

Mga paglabag sa karapatang- tao sa Cagayan Valley

Mahaba ang listahan ng mga krimen at paglabag ng militar sa karapatang- tao sa Cagayan.

Sa Gattaran, Cagayan, sistematikong ipinatutupad ng 17th IB sa pamumuno ni Col. Paulo Liwan ang pandarahas at pananakot sa mamamayan. Kabilang dito ang iligal na panghahalughog sa mga bahay at pagnanakaw ng mga ari- arian at mahahalagang papeles ng mga magsasaka. La- ganap din ang pananakot at pan- nakit sa mga inaaku- sahan nilang mga myembro ng BHB. Kalakaran ng mga sundalo ang iligal na pangirikisa. May mga kasong pinaghu- hubad nila ang mga kabataan para tingnan umano kung may nakatagong armas. May isang kaso ring sinundot ng isang sundalo ang puwit ng isang magsasaka. Ipinagbabawal ng mga sundalo ang pagpunta ng mga magsasaka sa kanilang mga sakahan. Nagdulot ito ng pagka- tuyo ng kanilang mga sakahan at pagkasira ng kanilang kabuhayan.

Sa Jones, Isabela, ibinaling ng militar ang kanilang karahasan sa walang kalaban-labang mama- mayan matapos ang matagumpay na taktikal na opensiba ng BHB doon noong Enero 24. Labimpitong tropa ng 45th IB ang namatay sa naturang ambus. Upang ilimita ang kilos ng taumbaryo, nagtanim ng *land mines* ang 45th IB sa lugar na pinangyarihan ng ambus. Pinagbawalan nila ang

mga magsasaka na pumunta sa kanilang mga sakahan. Kalaunan, ibinintang na ng 45th IB sa BHB ang pagtatanim ng *land mines*.

Matapos nito, sapilitan na- mang nagpagiya ang 45th IB sa ilang residente ng Jones, kabilang ang isang bata. Tinakot at pinag- bantaan din nila ang isang pamil- ya na inakusahan nilang nagpatu- loy sa dalawang mandirigmang nasugatan diumano sa ambus.

Masahol din ang paglabag ng mga sundalo sa mga karapatang- tao ng nabibihag ni- lang mga Pulang mandirigma. Kabilang dito ang panonortur ng mga sundalo sa tat- long myembro ng BHB na nahuli sa labanan sa Baracaoit, Gattaran

noong Pebrero 9. Labing-apat na sundalo ang namatay sa labanang ito.

Pinaso ng mainit na basyo ng bala at pinilipit ang kamay ni Dennis "Ka Andy" Andaya. Tinad- yakan naman sa mukha si Rodel "Ka Neri" Billones samantalang tinakot at pinagbantaan ang buhay ni Aileen "Ka Chini" Bu- manglag. Magdamag silang ipinai- lalim sa interrogasyon sa hed- kwarters ng 17th IB sa Masin, Al- cala bago inilipat sa PNP.

Gayundin, patuloy na itinata- go at pinagkakaitan ng karapa- tang makipag-ugnayan sa kan- yang mga kamag-anak si Em- manuel Lorenzo "Ka Chico" Ruiz. Nahuli ng militar si Ka Chico noon pang Abril 5 sa Sityo Bigao, Mi- nanga, San Mariano, Isabela. AB

Mga pagsulong ng armadong pakikibaka sa Northeastern Luzon

"Bigo ang kaaway sa pagsagka sa pagsulong ng rebolusyonaryong kilusan sa Northeastern Luzon (NEL)." Ito ang pagsusuma ng Komiteng Rehiyon ng Partido sa NEL sa naging takbo ng armadong pakikibaka sa rehiyon noong nakaraang taon. Ito'y sa kabila ng matitinding atakeng militar ng AFP at kanilang mga tangkang linlangin ang mamamayan sa NEL sa pamamagitan ng mga programa sa "pag-unlad at katarungang panlinpunan."

Ayon sa pahayag ng Komiteng Rehiyon ng Partido sa NEL, nakapagpanibagong-sigla na ang BHB sa rehiyon at nasa bukana na ito ng ibayong pag-igpaw at pagsulong. Inaani na nito ngayon ang mga tagumpay ng Ikalawang Dakilang Kilusang Pagwawasto at tuluyan nang napangibabawan ang konserbatismo.

Lumakas ang BHB sa NEL sa larangan ng ideolohiya, pulitika, organisasyon at militar. Siyamnapu't limang porsyento (95%) na ng mga kasapi ng Partido sa BHB ang nakakuha ng Batayang Kursong Pampartido. Walumpu't limang porsyento (85%) ng mga gerilya ay nakatapos na ng Intermedyang Kursong Pampartido. Dumoble ang laki ng BHB dulot ng masiglang rekrutment laluna sa hanay ng aktibistang kabataan.

Sa nakaraang taon, nakapaglunsad ng matatagumpay na taktikal na opensiba ang BHB sa rehiyon. Sa mga labanang ito, 60 tropa ng kaaway ang namatay samantalang wala ni isang Pulang mandirigma ang nasawi. Mahigpit

na pinanghawakan ng mga Pulang mandirigma ang mga alituntunin ng digma. Isang halimbawa nito ang wastong pagtrato sa mga nabihag at sugatang kaaway sa labanan sa Ladac, Caruppian, Baggao.

Sa larangan ng pagsusulong ng rebolusyong agraryo, naipatupad ang ilang mahahalagang hakbang. Matagumpay na naisulong sa ilang bahagi ang pagpapababa ng interes sa pautang, pagpapataas sa presyo ng ilang produkto at iba pang hakbang para mabigyan ng kontrol ang mga magsasaka sa pagpepresyo at pagbebenta ng kanilang mga produkto. Gayundin, naisulong ang pagpapababa sa upa ng lupa at nasagkaan ang pangangamkam ng lupa ng reaksyunaryong gubyerno sa ngalan ng mga mapanlinlang na proyektong "pangkaunlaran." Kabilang na rito ang tusong *cassava plantation project* ni Eduardo "Danding" Cojuangco at *coal mining* ng Philippine National Oil Company.

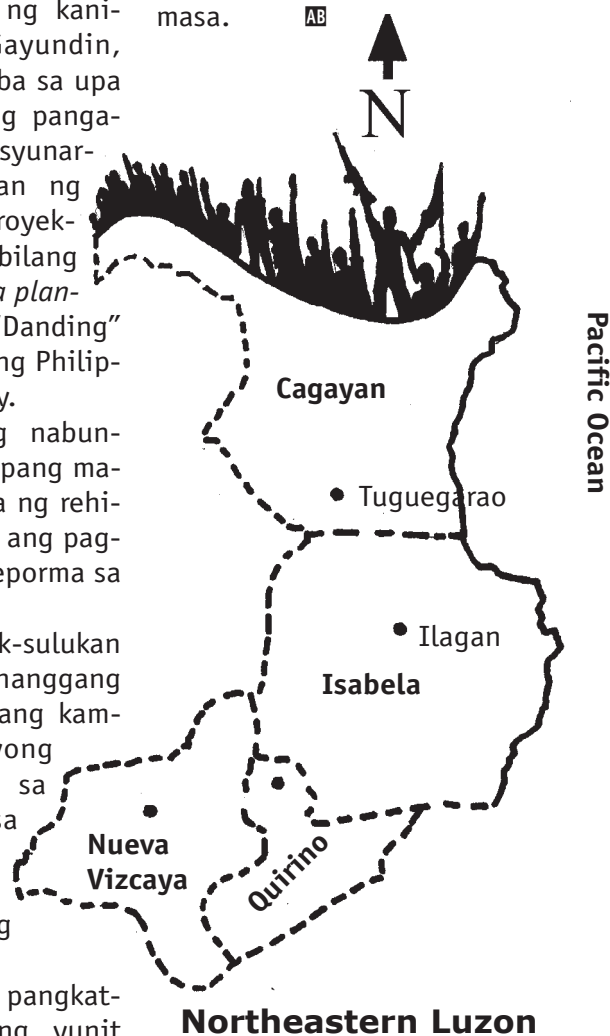
Gayundin, epektibong nabunyag at nalabanan ang iba pang mapanlinlang na mga pakana ng rehimeng US-Arroyo, kabilang ang pagpapatupad ng huwad na reporma sa lupa.

Lumaganap sa kasuluk-sulukan ng rehiyon, sa mga sityo hanggang sa mga sentrong bayan, ang kampanya sa rebolusyong agraryo. Hindi bababa sa 350,000 mamamayan sa 150 baryo sa 14 na bayan ang nagtamo ng pakinabang sa rebolusyong agraryo.

Naitayo na ang mga pangkat-tulungan bilang batayang yunit

pang-ekonomya ng mga magsasaka. Sa pamamagitan ng mga samahang masa, naisulong ang iba't ibang kampanya para sa kagalangan ng mamamayan. Kabilang dito ang matagumpay na kampanya laban sa malarya.

Lumawak sa ilandaang baryo at ilampung bayan ang nakikilusan at naitayo ang ilampung ganap na samahang masa sa ilang tipak ng mga lugar na ito. Lumaki nang 218% ang bilang ng organisadong masa. Lumaki rin nang 56% ang bilang ng mga aktibista at lider masa.

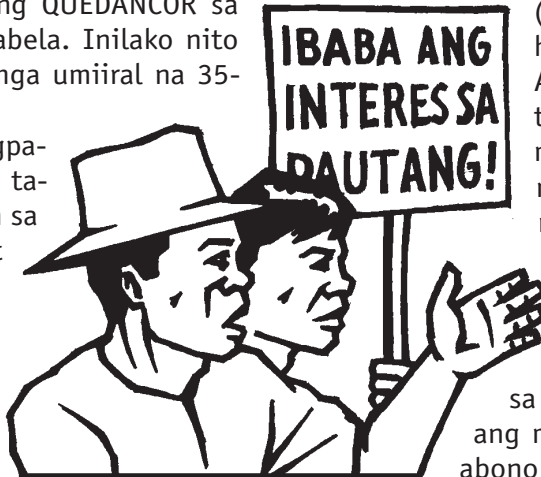
Quedancor—instrumento ng pagsasamantala

Sa kaigtingan ng malaganap na militanteng paglaban ng masang magsasaka sa Cagayan Valley upang ibaba ang interes sa pautang at matigil ang iba't ibang porma ng pandaraya ng mga komersyante-usurero, lumaganap ang pagpapautang ng QUEDANCOR sa mga magsasaka sa Jones at Echague, Isabela. Inilako nito ang mas mababang interes kumpara sa mga umiiral na 35-40% sa prubinsya.

Ngunit sa pagsusuri sa sistema ng pagpapautang ng QUEDANCOR, malinaw na ang tanging idinulot nito ay hindi kaginhawahan sa masang magsasaka, kundi panlilinlang at mas masahol pa ngang pagsasamantala.

Mataas na interes

Ang Quedan and Rural Credit Guarantee Corporation, o QUEDANCOR, ay programa ng dating rehimeng Marcos na

kasalukuyang itinatuloy ni Macapagal-Arroyo sa ilalim ng GMA Cares-Hybrid Planting Program (HPP). Direkta itong hinahawakan ng Department of Agriculture na nagpapautang ng puhunan sa mga magsasaka, mangingisda at maliliit na may-ari ng manukan, babuyan at iba pang agribisnes. May mga sangay ito sa buong bansa.

Dahil nagmumula rin sa mga komersyante-usurero ang mga ipinapautang na binhi, abono, pestisidyo at iba pang kagamitan, mas mataas ang pagprepresyo ng QUEDANCOR sa mga magsasaka. Sa Echague, halimbawa, nakakontrata ang QUEDANCOR sa komersyante-usurerong si Arnel Castillo at sa usurerong si Umblas Ranvells sa Jones.

Ngunit ang pinakamalaking pinagkakakitaan ng QUEDANCOR ay ang lumalaki nang lumalaking interes sa mga pautang.

Sa pagkukwenta, 6% ang interes ng pautang para sa isang anim-na-buwang siklo ng anihan. Kapag hindi nakabayad ang magsasaka sa itinakdang petsa ng bayaran, lalabas na 10% kada buwan ang interes sa balanse ng utang. May mga kaso na arawan ang patong ng interes ng utang. Sa isang halimbawa, nagdadagdag ito ng P42/araw sa bawat P10,000 utang ng magsasaka.

Dahil sa napakalupit na interes sa pautang, umabot sa P42,416.62 ang isang buwang bayaring ipinataw sa isang magsasakang taga-Caniguing, Echague na nangutang lamang ng P22,562. Kung hindi pa *sundan sa "Quedancor..."*, pahina 10

Ambus sa Isabela, matagumpay

Maningning na tagumpay ang ambus ng mga mandirigma ng Reynaldo Pinon Command ng Bagong Hukbong Bayan (RPC-BHB) sa 45th IB PA noong Abril 12 sa Sityo Minanga, Bigao, San Mariano. Tatlong sundalo ang namatay sa naturang labanan at tatlong tropa rin ang nasugatan. Walang anumang pinsalang natamo ang BHB.

Ayon kay Vic Balligi, tagapagsalita ng RPC-BHB, isinagawa ang taktikal na opensibang ito sa kasagsagan ng operasyong militar ng 45th IB at 52nd Recon Coy sa mga bayan ng San Mariano, Ilagan at Benito Soliven, Isabela na sinimulan noon pang Marso 29. Gumamit ng *command-detonated explosive* ang BHB na tiniyak na sasabog lamang pagdaan ng nakalulan na target na mga tropa ng kaaway.

Ikinagalak ng mamamayan ang pagpaparusa sa mga tropa ng 45th IB na malaon nang nandarahas at nagpapahirap sa kanila. Kailanman ay hindi sang-ayon ang mga taga-Minanga sa pagbabase ng mga militar sa kanilang lugar. Sa ilalim ng 45th IB, laganap ang pananakot at pag-iinteroga sa taumbaryo at iligal na pagrikisa at panghahalughog sa mga karga mula at patungo sa mga baryo. May mga pagkakataong walang pakundangang nagpapaputok ng mga baril ang mga militar.

Itinaon ang taktikal na opensiba ng BHB sa pagbisita ng punong kumander ng 502nd Bde na si Gen. Rolando Senga. Upang pagtakpan ang kahihiyang dala ng kabiguang salagin ang atake ng BHB, gumawa ng kwento si Capt. George Domingo na nakakuha sila ng dalawang baril mula sa lugar ng ambus at may dalawang mandirigmang diumano'y sugatan kundiman ay patay na. AB

rin siya makababayad sa loob ng isang anihan, aabot na sa P68,477 ang kanyang utang!

Sistemang mapagsamantala

Bago makautang, maraming papasaning bayarin ang mga magsasaka. Kasama rito ang P1,600 *membership fee* at iba pang kung anu-anong bayaring aabot sa mahigit P1,000.

Kailangang nakagrupa ang mga magsasakang utang. Ang lider ng grupo ang siyang tatayong garantor. Upang matiyak ng QUEDANCOR na makababayad ang mga masasaka, kinukuha nito ang titulo sa lupa o anumang ari-arian bilang kolateral.

Mas mahal ang mga presyo ng gamit agrikultural na mula sa mga komersyante-usurero na pinagkukunan ng suplay ng QUEDANCOR. Masahol pa, pinapalitan ng Quendancor ng mas mura at mas mababang klase ang mga produktong pinautang. Halimbawa, ang mas mababang klase na Atlas *fertilizer* ang ipinamamahagi nito sa mga magsasaka gayong ang mas mahal at mataas na klase na Philphos ang nakalagay sa resibo.

Kung isasama sa kwenta ang lahat ng mga gastusin, walang pagkakaiba ang lahat ng gastos sa ilalim ng QUEDANCOR sa 8% kada buwan o 40% kada anihan na interes na pinairral ng mga usurero sa baryo.

Higit pa rito, ang QUEDANCOR ay naging instrumento sa pangangamkam ng lupa at ng mga magsasaka. Dumarami ang mga kasong nailit ang mga titulo sa lupa, bahay at iba pang ari-arian ng mga nakautang laluna sa kalagayang napakababa ng presyo ng produkto ng mga magsasaka habang sumisirit ang presyo ng mga bilinghin at iba pang pangangailangan sa araw-araw. **AB**

VAT, National ID, patuloy na tinututulan

ILANG araw matapos maipasa sa senado at kongreso ang mapanlinlang na panukala kaugnay ng pagtataas ng *value-added tax* (VAT), 40 kongresista ang lumagda sa resolusyon upang ibasura ito habang walong senador naman ang nagsampa ng kaso laban dito sa Korte Suprema. Bagamat napanatili sa 10% ang VAT, binigyang-awtoridad naman ng batas si Arroyo na itaas ito kung hindi maabot ang inaasahang kuleksyon pagsapit ng Enero 2006. Nitong Mayo 10 naipasa sa kongreso ang panibagong batas kaugnay ng VAT.

Samantala, tinututulan sa mataas na hukuman ng mga 40 mambabatas, mga demokrati-

kong personahe, institusyon at organisasyong relihiyoso ang binabalak ng gubyrerno na pagpapatupad ng "National ID System" sa buong bansa. Kasabay nito, hiniling din nila na pansamantalang pigilin ang implementasyon ng Executive Order (EO) 420 na naglalayong ipatupad ang sistema sa National ID.

Walang pinag-iba ang EO 420 ng Arroyo sa programang National ID noon ng rehimeng Ramos. Noong 1998, mismong ang Korte Suprema ang nagdeklara na labag sa mga karapatang sibil ang nais na ipataw noon ni Ramos na sistema sa pambansang ID.

MGA ULAT KORESPONSAL

Unang sikad ng welga sa transportasyon sa Cagayan Valley

Makasaysayan ang samamang pagkilos at paglahok ng mga drayber ng traysikel at dyip sa Cagayan Valley sa isang pambansang welga sa transportasyon noong Abril 18.

Magkakasabay na inilunsad ng mga drayber at iba pang sektor ang mga kilos protesta sa Isabela, Cagayan at Nueva Vizcaya. Kasama sila ng mga drayber at mamamayan sa buong bansa sa paggigiit ng kagayat na pagpapatigil sa pagtaas ng presyo ng langis, rolbak sa presyo, pagbabasura sa Oil Deregulation Law at pagsasabansa sa industriya ng langis.

Sa Ilagan, nagtipun-tipon ang mga nakaparangang dyip sa mga

sentrong bayan kung saan nila sinimulan ang isang *caravan*. Napatigil ang 80% ng biyaheng Sentro-Ilagan.

Sa Santiago City, Isabela pa rin, naglunsad ng piket-rali at *noise barrage* ang mahigit 50 magsasaka, estudyante at kawani ng gubyrerno sa palengke.

Sa Tuguegarao City, Cagayan, mahigit 70 magsasaka, estudyante at iba pang sektor ang nagpiket-rali sa paradahan sa Don Domingo bago nagmartsa papuntang plasa at paradahan ng Carig.

Mahigit 100 din ang nagrali sa Solano, Nueva Vizcaya bago nag-*caravan* ang 14 na dyip sa Sentro Solano. **AB**

ANG

Bayan

Pahayagan ng Partido Komunista ng Pilipinas
Pinapatnubayan ng Marxismo-Leninismo-Maoismo

Taon XXXVI Blg. 10
Mayo 21, 2005
www.philippinerevolution.org

Editoryal

Tama na ang pagtitiis!

Sa apat na taong panunungkulan ng rehimeng US-Arroyo, mabilis na dumaos ang kabuhatan ng mamamayan at lalo pang lumubog sa krisis ang pambansang ekonomya. Patung-patung na at patuloy pang dumarami ang mga dahilan kung bakit kailangang patalsikin ng mamamayang Pilipino ang rehimeng US-Arroyo.

Hungkag at walang silbi ang mga buladas ni Arroyo kaugnay ng paglago diumano ng *gross domestic product* (GDP o lokal na produksyon) nang 6.1% noong nakaraang taon. Pampaganda lamang kundi man tusong panlilinlang ang mga estadistikang

buwan-buwang sinasalamangka ng rehimen.

Nananatiling pangunahing bahagi ng ekonomya ang pagmamamupakturang nakasalalay sa importasyon na nakatuon sa eksport. Ngunit ito'y malaon na itong kumikitid at ngayon ay lalupang bumabagsak. Ang matumal na paglago ng ekonomya ng US na pangunahing pamilihan ng mga eksport ng bansa at ang sobrang suplay ng mga kalakal na iniluluwas ng Pilipinas ang humihila pababa sa lokal na produksyon ng manupaktura at nagpapatamlay sa pangkalahatang sektor ng industriya. Ni-

tong Marso lamang, mula sa gawagawang matayog na paglago ay bumagsak nang 22.5% ang produksyon para sa makinarya at kagamitan, hilaw na materyales at iba pang produktong pang-eksport.

Nakadepende sa layunin ng rehimen ang pagtaas at pagbaba ng pagtaya nito sa paglago ng produksyong agrikultural. Noong nakaraang taon, upang pagandahin ang estadistika, pinalaki nito ang produksyong agrikultural, kabilang ang produksyon ng palay. Nitong nakaraang buwan naman, arbitrar- yo nitong idineklarang kapos ang produksyon ng palay kahit hindi pa tapos ang anihan. Nais naman palabasin ng rehimen ngayon na bagsak ang produksyong agrikultural upang bigyang-daan ang panibagong bugso ng importasyon at ismagling ng bigas na hawak ng Malakanyang.

Mga tampok sa isyung ito...

Reyd sa Agusan del Sur

PAHINA 3

Matinding militarisasyon sa Surigao at Quezon

PAHINA 6

Mga pagsulong sa Northeastern Luzon
PAHINA 8

Mga instruksyon sa paglilimbag

1. Ang **pahina 11**, na eksaktong kopya ng pahina 1 maliban sa mas mapusyaw ang *masthead* o *logo* ay para sa mga gumagamit ng *mimeo machine* o naglilimbag sa paraang *v-type*. Idinisenyo ito para hindi madaling makasira ng istensil.

2. Pag-*print* sa istensil:

- a) Sa *print dialog*, i-check ang **Print as image**
- b) Alisin ang *check* sa **Shrink oversized pages to paper size**
- k) I-click ang **Properties**
- d) I-click ang **Advanced**
- e) Tiyaking naka-set sa **100%** ang **Scaling**
- d) Ituloy ang pag-*print*

3. Hinihikayat ang mga kasama na ipaabot sa panugutan ng *AB* ang anumang problema kaugnay ng paglilimbag sa pamamagitan ng *v-type*. Magpadala ng *email* sa angbayan@yahoo.com